

KISHEGYESI SZÓ-BESZÉD

A KISHEGYESI HELYI KÖZÖSSÉG INGYENES LAPJA • 1995 AUGUSZTUS

Tisztelt Olvasó!

Régóta foglalkoztat bennünket a gondolat, hogyan is tájékoztassuk Kishegyes lakosságát az időszerű eseményekről? Hogyan ismertessük polgárainkkal terveinket, elképzeléseinket, hogyan juttassuk el hozzájuk az információt elért eredményeinkről, gondoljainkról, esetleges kudarcainkról? Hogyan és hol tudják lakosaink közölni velünk és falubéliekkel ötleteiket, meglátásait, véleményüket?

Felvetődött már helyi (vagy községi) rádió, kábeltelevízió létesítésének az ötlete is, de nem hihető, hogy erre a közeljövőben lesz reális lehetőség. Az egyetlen vajdasági, magyar nyelven megjelenő napilap és a kelleténél talán nagyobb számú magyar nyelvű hetilap hasábjain meglehetősen ritkán írunk rólunk. Ezek a sajtótermékek egyébként is szerény példányszámban kerülnek Kishegyes polgárainak kezébe. A szomszédközségben, Topolyán megjelenő Hírtlap-Vesnik című időszakos lap eljut ugyan több háztartásba, de az általunk közölt információkért rendkívül sokat kell fizetnünk. Ez gátol bennünket a terjedelmesebb és rendszeresebb tájékoztatásban.

Ez év elején Gyomaendrődön jártunk és egy ottani magánlap felelős főszerkesztőjével, Hornok Ernő úrral folytatott beszélgetésünk során született egy kishegyesi újság kiadásának a gondolata. Hogy az ötlet megvalósult és a lap Önök elé került, azért köszönettel tartozunk a főszerkesztő úrnak és a Gyomai Kner Nyomda Rt-nek.

Elképzeléseink szerint a lapot érdeklődésüktől függően, negyedévenként, esetleg kéthavonta jelentetnénk meg. Kérjük, észrevételeiket közölgék a Helyi Község szakszolgálatával, legyenek azok dicsérőek vagy elmarasztalóak, tudassák velünk, mit tartanak jónak benne és mit hiányolnak belőle. A lap további sorsa kizárólag az Önök véleményétől függ.

Tisztelettel: Sipos Béla a Helyi Község titkára

Tábor - táborozás

Mekkora különbség van a két szó között! Pedig egyik a másiktól adódik. A tábor szó láttán, hallatán, ezen a tájon rémület markolja torkon az embert, mert a kegyetlen valóság már megérlelte csontjaiban a félelmet, kór bénítja az agyát, melynek csíráját az emlékezés szülte, de az is lehet, hogy a génjeivel örökölte, azoktól az elődöktől, akikkel a lappangó sejtelmekről sohasem volt alkalma beszélni, hiszen életükben vagy nem érték meg, hogy egymással lehessenek, vagy a félelem is félelmet szült, s a hallgatásban öröklődött.

Gyűjtőtábor, menekülttábor, haláltábor... Önkéntelenül ezek a képek villannak agyában ha a tábor szót olvassa, s képtelen színekebe varázsolni a szó jobb értelmezését, mert a csontokba kövesedett rémület nem enged. Meg a mélyre vésett emlékek.

E sorok írója, meg még sok egykori koravén bácskai gyerek 1941-ben ijedt szemmel látta a szerb önkéntes telepeseke, a dobrolvoljácok elterelését, aztán 1944-ben a svábok táborba zárását, az utóbbi években a magyarországi befogadó táborokban a földijeinket láhattuk, most meg a krajjinai

menekültek ütött-kopott menetoszlopait nézzük, ugyanolyan ijedt tekintettel. Ezek a képek megbénítanak, s a csontokban fészkelő félelem rémülletté válik. a mélyre véssődött emlékek is feltörnek és érthetetlen dolgok teszik még bizonytalanabbá az embert.

Dédapám, a kihegyesi parasztember, Szóke György, 1917-ben, amikor megjött a hír, hogy a negyedik fia is elesett az első világháborúban, tanyája előtt felakasztotta magát. Szülei frigye - mint akkoriban, számtalan esetben -, furcsa találkozás volt: egyikük sem látta soha az édesapját. Egyik nagyapám sem tért vissza "valamilyen" frontról. Se sírjuk, se múltjuk! Hát ilyen kövületeket hordoznak a génjeink.

Ki a felelős azért, hogy a tábor szót csak rossz értelmében fogjuk fel? Pedig a realitás nem ez. Lapunk e számában is feltűnően sok helyen találkozunk szép példával. Firkatábor, diáktábor, nevelőtábor... Értjük is: így üdültetik ittthon a gyerekeket, mert nyaraltatásukra nincs mód. Hadd örüljenek egy kicsit az életnek, ha már azt állítják, hogy az a szép! Ne legyenek búskomor kisöregke! Beszéljenek másról is, nem csak arról, hogy "nincs", meg hogy "nem lehet"!... Rendben van, táborozzanak. Elég ha a szülők gondterheltek: nem lehet megélni, mert terményeikért nem fizetnek, hogy kényszerszabadságon vannak, hogy munkanélküliek. Gondterheltek, búskomorak, de hallgatnak, szinte némák, mert ők tudják, hogy nem ez a legrosszabb sors, hanem az a bizonyos "tábor". Oda ne kerüljünk soha!

A gyerekek csak táborozzanak ittthon. Szokják egymást meg a természetet. Jaj, csak ne a földöntúrást!...

Vigh Rudolf

Csepe Imre: Halk vallomás

Itt, hol az őseim alusszák álmukat
S virul felettük ezer virág
Itt, itt akarok élni és halni!
Nem kell dicsével a nagyvilág.

Itt akarom befutni sorsomat,
Mit kímértek részenre a csillagok,
Hiába hívnak rejtelmesebb tájak,
Visszaintenek lágjukkal a pipacsok.

Visszahívnak a tarkavirágú rétek,
Fűrtös akácok, lágý-ölű mezők,
Illatos esték, símogató rónák,
Hol ölelni tudnak a temetők.

Íde köt az estéli harangszó,
Égkéek szemével egy szóke leány,

A csöndes, kis falusi házak,
Muskátlis ablakával valahány.

Íde ültetnek a beszédes öregek,
A házak előtti szűvas, kis fapadok,
A lúdbörzű, félelmes mesék
S a mélytitkú rózsaszín alkonyok.

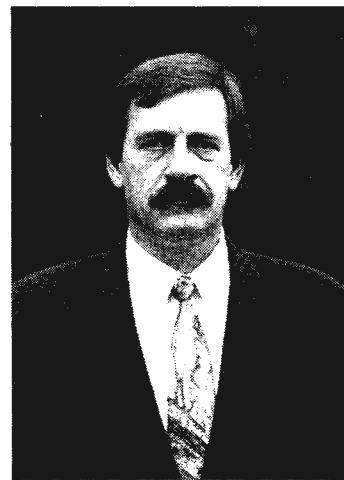
Íde köt kék fátyolával a hajnal,
Láng kéréjével a deli dél,
A jegenye hegyén pihenő felhő,
Villámával a vihar, havával a tél.

Íde köt minden új és régi,
Öröm, bánat, élet és halál,
Vijjoghat fölöttem a vészmadár
Gyáva bujdosót bennem nem talál.

Visszafejlődik-e a település?

Óriási fejlődést ért meg a falu az utóbbi évtizedekben, amióta létezik a helyi járulék. Jelentős közművek épültek, szinte megújult az egész település. Ezt az önjárulékot szavazással, ötéves időszakokra vezették be, meghatározott programokra, melyeket a polgárok véleménye alapján alakítottak. Úgy tűnt, ezzel

a módszerrel a falufejlesztés távlatosan biztosított, amikor közbejött a háború és áthúzta a számításokat. A hatalmas infláció, a keresetek rendszertelen kifizetése megbénította a helyi közösségeket. Több helyen teljesen megszűnt a járulék intézménye, s könnyörtelen visszafejlődés volt tapasztalható.

Beszélgetés Sipos Bélával, a Kishegyesi Helyi Közösség titkárával

- Kishegyesen hogyan vészeltek át ezt a kritikus időszakot? - kérdeztük Sipos Bélától, a Helyi Közösség titkárától.

- Nálunk a három százalékos helyi járulékot a polgárok legutóbb 1991-ben fogadták el, 1995. december 31-ig. Fennállásunk óta ez volt a legnehezebb időszak. Rendkívüli erőfeszítéssel és megfontolt gazdálkodással sikerült létesítményeinket fenntartani, a karbantartást megoldani. Ez a közvilágításra, a trafóállomások javítására, a biztosítékok, fényérzékeny kapcsolók, fojtótekercek és higanyégők beszerzésére vonatkozik. A fizetőképtelenség miatt más településeken még a közvilágítást is kikapcsolták. Nálunk szerencsére erre nem került sor, mert az áramfogyasztást rendszeresen fizettük.

- Sok helyen felfüggesztették ezt az intézményt, mert nem volt pénz a működésre. Vagy más oka is volt ennek?

- Persze, hogy volt. De ez nem ránk tartozik. Időközben azonban megbizonyosodott, hogy a központosított költségvetési pénzzel egyenlő a visszafejlődéssel, így ezek a helyi közösségek is újra létjogosulást nyertek. De ez néhány év kiesést jelentett. Szerencsére nálunk nem ebben a kritikus időszakban járt le a megszavazott járulék. Úgy ahogy tudtuk fizetni kommunális dolgozóinkat, ingatlanjaink költségeit, a közterületek és a személtépkarbantartását, valamint a tulajdonunkban lévő épületek fenntartását.

- Történt-e beruházás?

- Nagyobb horderejű beruházásra, mint amilyenek a korábbi tervidőszakokban voltak, gondolni sem mertünk. A fejlesztési tervből azokat a pontokat helyeztük előtérbe, melyekre az anyagiak futottak. Átjárókat hidakat javítottunk, néhány utcában betonjárda készült. Most egy ravatalozó építését tervezzük a nyugati temetőben. Részben a helyi járulékból, részben az Oktatásügyi Minisztérium pénzen szeretnénk visszaállítani eredeti állapotába a központban levő régi iskolaépületet, de a templom mögötti, régi iskolaépület nagyjavítását is el kell végezni, mert itt a kissportok központját szándékozzuk kialakítani. Az épületben öltözőket kapnának a kézilabdázó fiúk és lányok, de itt biztosítanánk ott-hont az asztaliteniszszedőknek és a testépítőknél is. Az udvarban, közvetlenül a kézilabdapálya szomszédságában, tenisz-, hálólabda- és kosárlabdapályákat létesítenénk. Ezenkívül biztosítanánk a feltételeket az általános iskolásoknak a tornaórák megtartására.

- Mikor kezdik ezeket a munkákat?

- Nagy részét már meg is kezdtük, hiszen a most lejáró programban szerepeltek, csak úgy, mint a nyugdíjasotthon kiépítése, ami szerencsére teljes egészében el is készült. Az említettek is csak azért akadtak meg, mert a tervezett bevételeinknek kis hányadát tudtuk megvalósítani. Például 1992-ben és '93-ban azt is eredménynek könyvelhettük el, hogy

nem borult sötétség településünkre. Így ebben az időszakban szerény eszközeink jó részét a szociális gondok enyhítésére fordítottuk.

- Milyen elképzelések vannak az újabb helyi járulékról?

- Kommunális és településfejlesztési bizottságunk már néhányszor tárgyalt a helyi járulék felhasználásáról az 1996. január 1-je és 2000. december 31-e közötti időszakban. Globális tervek már vannak. Részletes programot szeptember folyamán terjesztenek a Helyi Közösség igazgató szervei elé. Képviselő-testületünk által elfogadott, végleges tervet októberben és novemberben nyilvános vitára bocsátjuk.

- Mit tartalmaz ez az új fejlesztési terv?

- Talán még korai erről nyilatkozni, de véleményem szerint, az eddig taglalt problémakörök szerepelnek majd a végleges anyagban. Az említettekén kívül, tervünkbe be kell iktatni településünk legégetőbb problémájának a megoldását, ez pedig az egészséges ivóvízzel való ellátás. Ugyanis a jelen pillanatban üzemelő 12 mikro-vízközösség nem tudja falunknak hosszú ideig a rendes vízellátást biztosítani. Véleményem szerint sürgősen hozzá kell látni a vízhálózat központosításához, egy megfelelő fővezeték kiépítéséhez és legalább két nagykapacitású és megfelelő mélységű kút fúrásához. Lehet, hogy a

célkitűzések elvégzésére kevés lesz az öt év, ezért személyesen javasolni fogom, hogy a helyi járulék bevezetését ezzel a megindokolással most tíz évre írjuk ki. Erre törvényadta lehetőség van, s tudomásom szerint, éltek is vele több helyen, különösen az utóbbi időben, amikor rövid távra nagyon nehéz tervezni, főleg közműveket.

- Valamikor ezt a pénzforrást helyi hozzájárulásnak hívták. Tehát a polgárok önkéntesen hozzájárultak egy tőkéhez, céljaik gyorsabb megvalósítása érdekében. Most más forrás nem létezik?

- Létezik még ilyesmi, de nem ez a zöme a pénznek. Helyi Közösségünk a befolyó eszközök mellé a községi költségvetésből is kap pénzt meghatározott célokra, elsősorban kommunális tevékenységre és fejlesztésre.

- A múltban sokat lendítettek a falun a helybeli vállalatok, munkaszervezetek. Tekintettel a mostani lesúlytó helyzetükre, számíthatnak-e támogatásukra?

- Mindenképpen. Még a legkilátástalanabb helyzetben sem hagytak cserben bennünket. Nagyon remélem, hogy gazdasági munkaszervezeteink a közeljövőben talpraállnak és továbbra is segítenek bennünket a kissé talán merész, de teljes mértékben a közérdekeket szolgáló terveink megvalósításában - mondta bizakodó arccal Sipos Béla titkár.

V.R.

Bővítik a telefonhálózatot

Tízéves álmuk látszik valóra válni a telefon-áldásra áhítozóknak. Augusztus 15-én ugyanis már hozzá is láttak a Helyi Közösségben a szerződések megkötéséhez, amellyel a polgárok vállalják a hálózat korszerűsítésének költségeit. Az előzetes becslések alapján márciusban mintegy 700 polgár igényelt telefonvonalat, viszont késett a szükséges tervdokumentáció, ezért a Posta akkor leállította az akciókat.

Hosszas tárgyalássorozat után egyezség született a Posta, a Helyi Közösség és a munkákat kivitelező jagodinai FKS Kábelgár között, akik a nyolc céggel folytatott versenytárgyalás során a legkedvezőbb ajánlatot tették. A kivitelező egy korszerű, földalatti vezetékeken futó, jó minőségű és befogadóképességű hálózat kiépítését szavatolja a szűk, és számtalan hibalehetőséget magában hordozó régi helyett. Ez a feltétele annak, hogy a Posta a legújabb technológiával készült, digitális telefonközpontot telepítsen a faluba, amely évtizedekig meg tudna felelni az igényeknek. A Helyi Közösség és a PTT közvállalat megállapodása értelmében, utóbbi egy

1664 előfizetői számot befogadó központ felszerelésére kötelezi magát, szemben a teljesen avult, 500 számos jelenlegi központtal.

Mindez persze csak akkor jöhet létre, ha az augusztus 25-ei határidőig a 700 telefonigénylő legalább 80 százaléka megkötötte a szerződést a Helyi Közösséggel, és befizeti a megállapított díj első részletét. Ez az összeg 700 igénylő esetén 1910 dinár lenne háztartásonként, amelyet hat részletben kell törleszteni. Először 560, majd öt részletben 270-270 dinárt. További kedvezmény, hogy aki egyszerre kifizeti a teljes összeget, annak 15 százalékkal kevesebbe kerül a csatlakozás, azaz 1623,50 dinárba.

Tagadhatatlan, hogy ez nem kis pénz, de a korábbi években emlegetett horribilis devizaösszegektől többszörösen kisebb. Sőt, az érvényes postai árjegyzéktől is jóval olcsóbb. Az sem mellékes körülmény, hogy a kivitelező cég a munkálatok mintegy négy hónapnyi időtartamára nem számol az inflációval. Az említett összeg tehát nem fog növekedni - ígéri a Helyi Közösségben.

P.R.

A tűzoltók sikerei

Tavaly ünnepelte fennállásának 120. évfordulóját a kishegyesi önkéntes tűzoltótestület. Úgy tűnik, a jubileum serkentőleg hatott az egyesületben folyó önkéntes, szervezeti munkára, hiszen azóta még inkább hallatnak magukról a különböző versenyeken szereplő tűzoltócsapatok. A legutóbbi községi ügyszéki tűzoltóversenyen eredményes szerepléssel továbbjutott mind a négy csapatuk: a felnőttek férfi-, az ifjúsági női, illetve a gyermekek fiú- és leánycsapata.

Egyébként ezek az ügyszéki versenyek igen népszerűek az önkéntes tűzoltók körében, különösen a gyermekek versengése tömeges, hiszen az izgalmakhoz a szórakozás is párosul. Ezek a versenyek szigorú szabályok szerint zajlanak, ezért nem kis szerep jut a versenybíráknak. Kishegyesen mindeddig nem volt vizsgázott tűzoltó-versenybíró. Nemrégiben azonban, tartományi bizottság előtt ilyen vizsgát tett *Dudás Tibor*, *Szeszták István* és *Tóth Imre*. Ezek után már versenybírákkal is képviselteti magát a testület a legkülönbözőbb szintű rendezvényeken. Elismerés ez az egész egyesületnek, ami serkentőleg hat a további eredményes munkára.

Éppen a gyermektagság tömegessége készítette az egyesület vezetőit és pártolóit, hogy a jövőben megszervezzék a kis tűzoltók táborozását.

A Helyi Közösség tanácsa és közgyűlése figyelemmel kíséri a tűzoltótestület munkáját, az elismerés mellett minden tőle telhető támogatást is megad nekik, mert a falu legrégebbi egyesületében, a 121 éves tűzoltótestületben kialakult hagyományokat értékeli és azok éltetését minden körülmények között segíteni kívánja.

KISHEGYESI HÍREK

Nyilvános dicséret

A kishegyesi általános iskola átiratban közölte a Helyi Közösséggel, hogy nyilvános dicséretben kívánja részéssíteni mindazokat a személyeket és vállalatokat, akik illetve amelyek önzetlen támogatással segítik az iskolát. Íme a levél tartalma, teljes egészében:

"A kishegyesi Ady Endre Általános Iskola hetedikes tanulói 1995. június 16-tól 23-ig Topolyán, közel a vízgyűjtő tóhoz, a mezőgazdasági iskola területén táboroztak. A kiválóan megszervezett táborozás nemcsak tanítás utáni üdülés volt a gyerekeknek, hanem sok hasznos ismerettel is gazdagodhattak. Az iskola ezúton fejezi ki köszönetét az alábbi támogatóknak, akik adományokkal, segítségükkel lehetővé tették tanulóink számára ezt a rendkívül hasznos táborozást. Köszönet és dicséret illeti a kishegyesi *Mezőgazdasági Birtokot*, a *Gradjament*, a *Bácska*, a *Kooperáció*, a *Krivaja vállalatot*, a *Vöröskereszt helyi szervezetét*, továbbá a *feketicsei birtokot*, az *Antilop Cipőüzemet*, a topolyai *Zsitokombinátot*, valamint *Bacsics Hargita*, *Barcsik Zoltán*, *Brencsics Iván*, *Csóke Vera*, *Draskovity Csedomir*, *Hulasi Csaba*, *Hegedűs Tibor*, *Hegyi Tünde*, *Hornyák Agnes*, *Kömüves Ferenc*, *Kömüves Géza*, *Lengyel László*, *Maráz Erzsébet*, *Milosevity Gyorgye* és *Sztyefánovity Braniszláv* magánszemélyeket."

Méltányolva a kezdeményezést, a Helyi Közösség igazgatási szervei csatlakoztak a nyilvános dicsérethez.

Bejárati utat kap a temető

A közeljövőben hozzáfognak a temető tisztításához és rendezéséhez. Még az idén szeretnék kibetonozni a keleti temető bejáratát és a lehetőségektől függően férfi és női mosdót is építeni ugyanebben a temetőben.

Dr. Deák Tibor az egészségház új igazgatója

Csakúgy, mint sok más ágazat az utóbbi években anyagilag az egészségügy is alaposan lerongyolódott. Az általános pénztelenség közepette azt lehet elmondani, hogy a kishegyesi Dr. Márton Sándor Egészségház mindeddig elég jól tartja magát. A betegellátás minden szinten folyamatos, sőt még a gyógyszerellátás terén is dűlőre jutottak valahogy. Remény van arra, hogy a működés a jövőben csak javul, hiszen a kádererősítés és az egészségügyi szervezés erre enged következtetni.

Márciustól *dr. Deák Tibor* belgyógyász szakorvos az egészségház igazgatója, a pénzügyekkel pedig *iff. Csóke András* okleveles közgazdász foglalkozik, aki nemrégén nyert alkalmazást az intézményben.

Rendezik a parkot

Szeptemberben a Helyi Közösség dolgozói rendbe teszik az Ifjúsági Parkot. Megtisztítják a gáztól, rendezik útjait, eltávolítják a kiszáradt, vagy kidőlt fákat, a régi padokat újjal pótolják. A park újrafásítását ősze tervezik.

Zöldfülűek a természetért

Közel negyven helybeli, lovtyenaci és feketicsi gyerek vett részt abba a játékos környezetismereti és környezetvédelmi

táborban, amelyet augusztus 7-étől rendeztek a kishegyesi kaszálóban Zöld tábor néven.

Egyhetes környezeti nevelés a Kaszálóban

- Az együttlét célja: ismert meg a környezetet, és vigyázd meg - meséli *Patyrek Árpád* állatorvos, a tábor vezetője. - A legfontosabb az, hogy megszeretessük a gyerekekkel a természetet, és felkeltsük a felelősségtudatukat, amíg nem késő.

A helybeli gyerekek már megtanulták: a felsőbbrendűség hamis tudata méltatlan az emberhez. Egy éve működik a művelődési egyesület zöldszíves gyermekcsoportja, amely a Körlánc elnevezésű nemzetközi mozgalom tagja. Azt is tudják, hogy az Európa Tanács az idei évet a környezetvédelem évének nyilvánította. Így azták ők is kiválasztották gondozták a saját fájukat, járták és vigyázták a falu hátrát, kiállítás rendeztek a Föld Napja alkalmából. Amikor a tábor megszervezésének ötlete felmerült, felvették a kapcsolatot a helyi közösség illetékes szervével, de segítettek a helybeli vállalatok és vállalkozók, sőt a táborozók szülei is.

Az ötnapos tevékenység során a gyerekek kerékpár- és gyalogtúrákat tettek a Pecze-kastély és a személtelép környékére, szalonnát sütöttek, egyszóval kitűnően szórakoztak. Ezzel együtt vízmintát vettek a Krivajából, szemügyre vették a pusztuló parkot, rovar- és lepkegyűjteményt, meg herbáriumot készítettek. A délelőtti órákban *Hulló István* szabadkai ornitológus, a topolyai Arqus környezetvédő csoport tagjai és *Kanyó Ferenc* feketicsi biológus

foglalkoztak a gyerekekkel. A környezeti értékek ápolása és megóvása mellett *iff. Horváth László* a hulladék-gazdálkodás, a megújítható energia és az atomenergia aktuális kérdéseibe avatta be a kis zöldeseket. Emellett összejárták a falu utcáit, rámutatva a különböző visszasságokra és kiválasztották a legrendezettebb környezeti házat, amely *Lakatos Tibor* tulajdona a Bácska utcában.

- Mindezeket a programokat igyekeztünk játékos formában tálalni, hogy minél

vonzóbbá tegyük a gyerekeknek - mondja *Patyrek Árpád* (vagy ahogyan a trikóján írta: az Agg Zöld). - Még a napi munkákat is, mint amilyen a tűzifa begyűjtése, a tábor és környékének rendbetétele,

játékosan, egymással vetélkedve elvégeztük amit aztán apró ajándékokkal jutalmaztunk. Így a 10-14 éves gyerekek számára sokkal élvezetesebb volt az együttlét.

Az együttlét a tábor hagyományossá tételére és kiépítésére sarkallja a szervezőket. És ha már van hol, akkor csak ötlet és fantázia kérdése, hogy mikor és milyen tartalmakkal töltsék ki. Csak győzzék majd erővel!

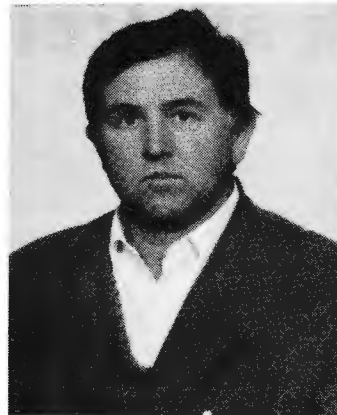
P.R.

Itt mindenki otthonra lel

Beszélgetés Kátai Géza vállalkozóval

Kátai Géza vállalkozó, a Forumcoop magánvállalat tulajdonosa idén nyáron figyelemre méltó kezdeményezés elindítója volt. A művelődési egyesület vezetői tagjaként, kollégáival karöltve megálmodója és megvalósítója volt annak a tábornak, amely saját földjén, a kaszálóban adott otthon a fiatal képzőművészek és környezetvédők nyári összejövetekének. A Kátai tanya (ahogy többen is nevezik már) a művelődési egyesület és a szülők összefogásának és persze a tulajdonos anyagi támogatásának köszönve ezentúl minden nyáron különböző programok színhelye lesz.

- A tábor ötlete újkeletű, bár mindig is imádtam azt a szép lankás terepet ott a kaszálóban - meséli *Kátai Géza*.

za. - Akárhányszor kint kapálgattunk a feleségemmel, a gyerekek oda mindig örömmel jöttek és jól érezték magukat. Gondoltam, építetek egy hétvégi házat, de aztán rájöttem: ugyan ki járna oda ki, és főleg mikor?! Amikor a művelődési egyesületben elhangzott, hogy nincs aki szponzorálja a kis képzőművészeket, eszembe jutott a kaszáló. Ott az a festői táj, a

terep ideális egy tábor kialakítására. Kimentünk és jöttek az ötletek. Egy kis összefogással két hét alatt sikerült összehozni az első tábor.

- *Hogyan tovább? Vajon lesz-e jövőre is ekkora lelkesedés?*

- Már most készülnek a további tervek. Kutat fúratunk, folyamatban van a telefon bevezetése, és néhány masszív épületet szeretnék emelni. Bungalókat, konyhát és ebédlőt beépített tetőtérrel, pódiumot, játszóteret meg áramfejlesztőt is akarok biztosítani. Az anyag már megvan hozzá, csak egy kis hórúkkra lenne szükség, és jövőre mindez birtokba vehető. A Fekete-hídtól befelé kétoldalt fasort telepítünk a táborig. Lenne parkoló is, a Helyi Közösség egy kis tör-

meléket ígért ószre. Télire meg egy szánkázásra és síoktatásra alkalmas terepet szeretnék kialakítani.

- *Ki segíti mindebben? Egyáltalán megéri a lóást-futást?*

- A pénz nem minden. Látom, hogy van élet a művelődési egyesületben, támogatott van, a Helyi Közösség is biztat, a szülők meg segítenek és a táborkor ezt bizonyították. Jöttek és dolgoztak, volt aki anyaggal járult, a vállalatok is támogattak. A táborlakók szülei kalácsot, üdítőt, gyümölcsöt hordtak a gyerekeknek. Lehetetlen lenne mindent és mindenkit felsorolni...

- *Magát a programokat illetően milyen elképzelések vannak?*

- Ezt majd a művelődési egyesületben fogjuk megbeszélni a télen. Hiszem, hogy a gyerekeknek már nagyon hiányzott, hogy nyáron is történjen valami. Meg aztán vissza tudják hívni mindazokat, akiknél ők korábban vendégeskedtek. Ötletekben mindenesetre nincs hiány. Szeretném tábor szervezni a néptáncosok, a citerások, a néprajzkedvelők és a kis tűzoltók számára, természetesen a már meglévő kettő mellett - mondja Kátai Géza.

- Terveink szerint hetente váltakoznak majd a táborok. Itt mindenki otthonra lel, aki jóakarátú, jószándékú ember. Szeretném, ha minél többen jönnének és megóvnánk mindazt, amit sikerült létrehozni. Innen senkit sem fogunk elküldeni. **P.R.**

Európa jövője '95

Csodálatos gyermekünnep

Kishegyes képviselte Jugoszláviát a kecskeméti nemzetközi gyermektalálkozón

Petőfi híros városa tíz napon át, július 8-tól 17-ig a gyerekek városa volt. Egyre gyakrabban nevezik így Kecskemétet, 1990 óta ugyanis minden második évben itt az Alföldön rendezik meg az Európa Jövője elnevezésű nemzetközi gyermektalálkozót. Az ókontinens 15 országából mintegy 1200 nebuló adhatta elő ajándékműsorát, amely - lévén tánc, zene és népjáték - a nyelvi korlátokat megkerülve, minden gyerekekhez egyformán szólt. Nem kis öröm számunkra, hogy a 35 csoport között, Jugoszlávia képviselőjében ott lehetett a Petőfi Sándor M.E. Pipacs nevű néptánc-csoportja is.

A találkozó idején a gyerekek ismerkedtek a várossal, négy ízben is előadták a betanult gyermeklakodalmast, és különböző kirándulásokon vettek részt - számolt be az utazásról Szőke Anna, az egyesület elnöke. Talán legnagyobb benyomást a kerek egyházi Pongrácz-tanya látásával gyakorolták rájuk. Itt a pusztai életbe nyertek betekintést, utolsó napjukat pedig Budapesten városnézéssel töltötték.

A legnépszerűbb és legvidámabb programnak a csalánosi parkerdő-beli piknik-nap bizonyult. Kézműves foglalkozások,

íjászbemutató, ügyességi játékok és virtuosok, játékbemutató, reneszánsz táncbázis és a munkácsi gyermekartisták tették felejthetlenné az ottléteket. Ugyancsak nagy élmény volt a főtéri lézershow, vagy a széktői városi stadionban megrendezett záróünnepség a magyar csoportok (mintegy 600 gyerek) közös verbunkjával. Belső barátságok alakultak ki a jaltai csoporttal (ahová meghívást kaptunk) és a moldvai csángókkal, akikkel közös szálláshelyen voltunk.

A záróünnepségen Katona László, Kecskemét polgármestere rekesztette be a találkozózt, s a gyermekrésztvevőket a város tiszteletbeli polgáraivá fogadta.

- Kívánom a város önkormányzata nevében, hogy az Európa Jövője Egyesület szándéka csorbítatlanul váljon valóra: legyen ez a tíz nap felnőtteket is jobbátevő csodálatos gyermekünnep. Tudjuk, hogy az egymást kölcsönösen megismerő és megszerető gyerekek jelentik Európa jövőjét, azét az Európét, ahol természetes a kultúrák különbözősége és együttélése - mondta Katona László - ahol elfogadják és becsülik a másik nemzetet, és mindenki a saját anyanyelvén lehet boldog. **P.R.**

Anna-napok és búcsú

Az együttlét öröme

Az idén másodízben megrendezett Anna-napokkal a Petőfi Sándor Művelődési Egyesület ismételten megkísérelte új tartalmakkal bővíteni a hegyesi búcsú sajátos ünnepi hangulatát. A tavalyihoz képest jóval szerényebb külsőségek között megpróbált keretet adni a találkozásoknak, a falu mindenkori legnagyobb ünnepének.

Vitatható egyes műsorok létjogosultsága, lehet kifogásolni a színvonalat, egy valami kétségtelen: a tavalyi jubileumi év hozományként mégiscsak adott valami maradandót a falunak.

Az újratelepítés kétszázhuszonötödik évfordulójáról való méltó megemlékezés mellett, egy esztendőként megújuló rendezvénysorozattal lettünk gazdagabbak. Egy művelődési programhéttel, amely attól változatos, hogy évente meg-megújul, és attól maradandó, hogy hagyományossá tesz. Miért is nem tennék, ha van rá igény. Mert van. Ha másért nem, hát azért, hogy évről évre, az Annanapot követő héten gyermekműsorok, kiállítások, hangversenyek, színházi előadások és táncbázisok próbálják megteremtteni azt a miliót,

amely élménnyé varázsolja a találkozás örömét. A találkozások sokét a faluval, az ismerős tájjal, a körülmények szorításának makacsul ellenálló emberekkel és az ide eljutó művészekkel, együttesekkel.

A falubeliek és a szervezők örülnének, ha az elkövetkező években is sokan élnék át velük a találkozások varázsát. A találkozásokét azokkal, akik még mindig van türelmük másoknak (élményt) adni. Fellépőként, vendégként, vendéglátóként az együttlét öröméért áldozatot hozni.

Péter Róbert

Nyugdíjasaink életéből

Fiatalos lendülettel

Falunkban 925 nyugdíjas él. Jelenleg 366 tagja a Nyugdíjas Szövetség kishegyesi helyi szervezetének.

A helyi szervezet legutóbbi tisztújító közgyűlésén választott vezetőség új emberekkel felerősítve és új munkafarmak bevezetésével folytatja elődje eredményes munkáját. Tizenegy tagú igazgató-bizottsága és annak öt testülete gondoskodik a tagok ügyes-bajos dolgainak intézéséről, az otthon és a nyugdíjas klub működéséről, az ellátásról, szociális problémák megoldásáról, a művelődési élet, a rekreáció meg a szórakozás megszervezéséről és más apró-cseprő, de jelentős dolgok elvégzéséről.

Az italmérés nem cél

A zártkörű nyugdíjasklub a Helyi Közösség segítségével átalakított otthonban működik. Kedvenc gyülekező- és szórakozó helye a társaságot kereső tagoknak, télen menedék a hideg elől. A tv, az újság, a billiárd, a sakk, a dominó és a kártya kínál kellemes elfoglaltságot. A szórakozó tagok kedvezményes áron üdítő és tömény italt, meg kávét fogyaszthatnak. De

csak ők és a pártoló tagok, akik szintén tagdíjat fizetnek. Az ily módon megvalósított jövedelmet az otthon karbantartására, villanyra, telefonra, tv- és újság előfizetésére, tüzelőre, biztosításra, betegek látogatására és az elesettek megsegítésére, a hivatalnok fizetésére, a kiszolgálók tiszteletdíjára, stb. költik. Tavaly télen 25 tonna szenet hamvasztott el a központi fűtés. A tagdíj csak a legszükségesebb kiadásokra elég. Az italmérésből származó bevétel az egyedi lehetőség a helyi szervezet működésére és az otthon fenntartására.

Tüzelő lefizetésre

Az idén 156 nyugdíjas rendelt szenet, melynek tonnája a fuvar is beleértve 95 dinár. A tagok nagy többsége elégedett a beszerzési feltételekkel és a leszállított 440 tonna szén minőségével is. A vezetőség ellátási bizottsága még az őszi beállta előtt liszt, krumpli, hagyma, olaj és cukor beszerzését tervezi. A terv azonban csak akkor valósulhat meg, ha az áruhoz piaci áron a alul hozza lehet jutni.

Kirándulás gyógyfürdőbe

A rekreációs bizottság kirándulást szervezett a kanizsai gyógyfürdőbe. Az utazás, hála a szervezők leleményességének és a Gradjomont vállalat jóakarátának, nem került sokba. Az egész napos fürdőzés, ebéd és útiköltség "belefért" egy huszasba. Kilátás van még ilyen kirándulás szervezésére. Az őszi napok beköszöntével újjáéled a kézimunkázók találkozója, heti tere-ferre partija. Visszatér az élet a női társalgóba.

Segély a rászorulóknak

Hagyományos a beteg tagok látogatása illetve az elesettek segítése. A betegeknek a helyi szervezet szerény bevételéből ajándékot és ahogy mondani szokás jó szót visznek társaik. A rászorulóknak csomagjának nagyságát és összetételét is a jövedelem határozza meg. Ebben az évben eddig 26 beteget látogattak meg és 13 rászoruló kapott csomagot. Egy sokgyermekes nyugdíjasnak szenet vitt a fuvaros. A Novi Sad Biztosító topolyai fiókjának segítségével 120 nyugdíjas kötött élet- és baleset biztosítást. A havonta befizetendő összeg két dinár. A nyugdíjas a feleségét és az általa eltartott személyt is biztosíthatja. Könnyítés az idősebb tagoknak, de minden nyugdíjasnak is, hogy a postás kézbesítheti nekik a járandóságot és nem kell sorban állva, türelmetlenül várakozni a bankban.

Ruha és lábbeli a menekülteknek

Nyugdíjasaink körében ezúttal sem maradt el a bajbajutottakkal való szolidaritás. A helyi szervezet kasszájából 35 dinárral járul a menekültek megsegítéséhez. Ettől jóval nagyobb összegre számíthat-

nak a napokban beinduló gyűjtési akcióban. Az a jelszó, hogy a nyugdíjas legalább egy dinárral járuljon hozzá bajbajutott embertársa megsegítéséhez. A ruha, lábbeli és élelem adományokat, akár csak a többi polgár, a nyugdíjas is a Vöröskereszt gyűjtőközpontjában adhatja át.

Társasestek, teadélutánok

A művelődési egyesület megalakulásáig a nyugdíjasok énekkara és zenekara képviselte falunkat itthon és külföldön, nem kis sikerrel. Két évvel ezelőtt, tisztelve a természet rendjét, átengedték helyüket a fiataloknak. Ők azonban továbbra is énekelnek és muzsikálnak, de önmaguk szórakoztatására. Teszik ezt az ünnepeken, rendezvényeiken, társasesteken és a teadélutánokon. Az idén hat ilyen összejövetelel találkozott a nyugdíjasok.

Együttműködés a helyi közösséggel

A nyugdíjasok ezekben a mindenki számára nehéz időkben is fiatalos lendülettel intézik sorsukat és végzik dolgukat, de együttműködnek a helyi szervekkel és szervezetekkel. Állandó és nagyon jó a kapcsolatuk, a Helyi Közösség tanácsával. Közös erőfeszítés eredménye a megújított nyugdíjas otthon, központi fűtéssel és szanitáris berendezéssel. Az emberbaráti akciókban kitűnő az összhang a Vöröskereszttel, a harcosokkal, a vállalatokkal, az iskolával, a művelődési egyesülettel meg a lovetyánci és a feketi-csi helyi szervezettel.

Fodor Pál

RESTAURANT MALI IDOŠ-KISHEGYES
(024) 730-456
Sógor[®]
CAFFE MOTEL[®] YU

Tul. Gyorgye Milosevics

Kishegyes, Tito marsall u. 45 Tel: 730-456

**állandó nyitvatartás, finom ételek,
bő választék, kedvező árak,
gyors kiszolgálás
300 férőhelyes, impozáns
kerthelyiségünk lakodalmak,
bankettek rendezésére ideális**

"Ma én adok - holnap nekem adnak" Látogatóban Gál Antal százszorosos véradónál

Kissámlin ülve éppen babot fejt az udvaron, amikor ráköszönök. Szemmel láthatóan meglepődik, amint kiderül, nem a tévészerelő érkezett meg végre, de nem igazán érti, mit akarhat tőle egy újságíró. Jófízt nevet, ahogy rátérek jövetelem céljára: - Hol van az már...! Azóta túl vagyok a százegyediken is. Kezdtém újra, előlről, mint annak idején, ötvenhat májusában - meséli *Gál Antal*, a község egyetlen véradója, aki túl van a századik segélyakción. - Nagyon jól emlékszem, vasámap volt, amikor először mentem, még a régi egészségháza. Egymást biztattuk a barátokkal... Később már egészen szoros ismeretség alakult ki a vérvevőkkel. Minden alkalommal jelentkeztem. Általában négy-szer volt véradás, de volt olyan év, hogy csak háromszor, mert minden harmadik hónap után lehetett csak menni.

-Sofórködtem világ életemben... Autóbuszt hajtottam. Bejárva a környező országo-

kat, Magyarországot, Ausztriát, Csehszlovákiát, számtalan balesetet láttam az utakon. Olyankor mindig éreztem, hogy pótolhatatlan segítség a véradás.

Gál Antal hatvanöt esztendő, öt éve ment nyugdíjba. Faluszéli családi házában él lányával, Valériával. Legtöbb idejét leköti a hat és fél hold

föld, meg némi jószágot is tart. Csak kevés ideje marad hogy szenvedélyének a vadászatnak hódoljon. Mellesleg ebben is "aranyérmes", nem csak a véradásban.

- Volt olyan időszak, hogy a Vöröskereszt pénteki napra tette az akciókat. Ilyenkor egy kis csalafintaságot kellett bedobnom. Mihelyt kitétem az utasokat, behajtottam a buszt a műhelybe, mintha baja volna és már mentem is az egészségháza.

Amikor meg így sem sikerült, akkor Hegyesen adtam vért. Közben sosem az jár a fejemben, hogy ez valami nemes meg humánus cselekedet. Még ha ez így is van. Valahogy úgy vagyok vele, ma én segíték, holnap meg nekem segít valaki.

Számtalan elismerés után Gál Antal idén megkapta a Jugoszláv Vöröskereszt legrangosabb kitüntetését, a százszorosos véradóknak kijáró aranyplakettet és díszoklevelet. Gratulálunk neki. P.R.

Firkálók a határban

Képzőművészeti gyermektábor

Mindössze két hét alatt sikerült "tető alá" hozni a Fekete híd közelében azt a négynapos táborozást, amelyet a Petőfi Sándor Művelődési Egyesület képzőművészeti szakosztálya szervezett ifjú művészpárlanták számára.

A dicséretes kezdeményezés közel húsz elemista számára tette lehetővé, hogy azt és annyit rajzoljon, amit és amennyit csak akar. *Mohácsi Zoltán* grafikusművész, *Fürstner Etelka* és *Bika Gizella* keramikusok, valamint *Sipos Mihály* fafaragó és *Móric Lajos* feketetsi rajtnár gondos felügyelete mellett mindenki szerencsét próbálhatott a különböző képzőművészeti technikákban, rajzolhattak, festhettek, gyúrhatták az agyagot kedvükre. Se vége, se hossza a támogatók sorának, azoknak a vállalkozóknak, vállalatoknak és szülőknak, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a sátor tábor lakói semmiben se szenvedjenek hiányt. Szinte percenként érkeztek a látogatók és úgyszólván senki se jött üres kézzel.

- Úgy látom, lesz jövője ennek a tábornak - vélekedik *Mohácsi Zoltán* táborvezető. - Öröm nézni ezt a lelkesedést, hogy milyen szépen odaadón és kötetlenül dolgoznak a gyerekek, milyen kíváncsisággal próbálnak ki egy-egy újabb technikát. Ha jól érzik magukat és jövőre is jelentkeznek, megérte a fáradozást.

A helybeli diákok mellett *lovtyenáci*, *feketetsi*, *topolyai*, és *újvidéki* gyerekek is részt vettek a tábor munkájában és mindannyian kellemes élményekkel tértek haza. Jövőre ismét lesz firkatábor - ahogy a szervezők mondják - hisz ilyen lendület után nem lehet leküzdhetetlen akadály.

A táborban készült alkotásokat július 27-én az *Anna-napok* keretében kiállították a színház előcsarnokában. P.R.

Nem írják össze az üres házakat

Eddig száz menekültet helyeztek el a téglagyár étkezdéjében

A háborús menekültekkel foglalkozó községi törzskar augusztus 21-ei ülésén *Borivoje Drakulovics* menekültügyi biztos és *Pál Károly* polgármester, a törzskar elnöke kifejtették: a lehetőségeihez mérten Kishegyes község kész segítséget nyújtani minden rászorulóknak.

Hangsúlyozták, hogy az eddigiek során több mint ezer, községünkön áthaladó menekültet részesítettek segélyben. Mintegy 2100 liter üzemanyagot és 1000 ételadagot osztottak ki a menekülőknek. Ezidáig hozzávetőlegesen 250 menekültet tartanak nyilván, akik közül százan ideiglenesen a kishegyesi Bácska téglagyár étkezdéjében vannak elhelyezve, további 150 pedig rokonoknál, ismerősöknél talált menedéket Lovcenacon és Feketicsen. Ez utóbbi szám jóval nagyobb is lehet, hisz e bejelentések elmulasztása miatt a törzskar

sem rendelkezik pontos adatokkal. Ugyanakkor a korábbi időszakból még 130 menekült tartózkodik a községben. Külön kiemelték községünk minden lakosának a segítőkészségét. A menekültáradat megjelentésekor tekintet nélkül a nemzeti hovatartozásra polgáraink nagyfokú segíteniakarásról tettek tanúbizonyságot. Dicsérettel illették a vendéglőket, különösen a Sógor magánvendéglőt, amely napi három étkezést biztosít a kollektív elhelyezésben részesülőknek.

Ismételten elhangzott, hogy teljesen megalapozatlanok azok a híresztelések, miszerint az üres házakat összeírják és menekülteket költöztetnek bele. E tekintetben semmilyen kényszertől és erőszaktól nem kell tartani - hangsúlyozták a törzskar vezetői.

P.R.

Íróink

Eddig ismeretlen kishegyesi írókat mutatunk be e számunkban. Róla bővebben majd az idei Csépe Napon hallhatnak a kíváncsiak.

Csillag (Stern) Károly 1862. május 12-én született Kishegyesen. A gimnáziumot Zomborban és Szegeden végezte. Már diákkorában különböző megyei lapokban jelentek meg írásai. Budapesten jogot hallgatott. 1890-ben jogi doktorátust szerzett. Ez évben Szabadkára hívják, a Szabadkai Hírlap szerkesztőjének. Ekkor teremtette meg Bartók Lajos ellenzéki élelapijában, a Bolond Istokban Verbóczy Aladár alakját. Közben ügyvédi gyakorlatot folytat Szabadkán, 1906-tól Zsablyán. 1914-től Újvidéken. Több zombori és szabadkai újság munkatársa, felelős és főszerkesztője volt. 1918-ban Edelényben lett ügyvéd. 1933-ban Budapestre költözött. Az ember tragédiájának vonzaskörében született színművében (Sátán útja, bemutató Szabadkán 1899-ben) az emberi természet és történelem bűnökét termő poklainak vezeteti az olvasót. Az ősbemutatón a Szocializmus képet rendőri beavatkozásra kihagyták. 1938. szeptember 14-én halt meg Edelényben.

Művei: Humoros tárcák, Szabadka 1884; Költemények, 1886; Verbóczy Aladár ügyvédjelölt különös jogesetei, adomák, Szabadka 1891; Vörös május, drámák, Szeged, 1906; Öröktűzek, versek, 1933; Verbóczy Aladár a pécsi ügyvédkongresszuson, adomák Edelény, 1938.

Sátán útja

Részlet a drámai költeményből

Sátán

Ha vón' szeméremérzetem oirulnék,
Mert szégyelném magam,
Hogy egy sárgömbön járunk mindketten!
Szégyen reád! mert undokabb
Vagy mindeneknél amiket
Urad, nagy Alkotód teremté!
Galádul ellökött magától
Urad s te mégis úgy szaladsz utána!
Kegyelmes volt tán akkor, amidőn
Megszégyenített a testvér előtt
S ok nélkül fordult tőled el?
Kegyelmes tán, hogy élni hagy,
Hogy akkor már midőn a bűnös öntudat
Férgesség tette lelkedet-
A lelkiismeretek ölyve
Kaparja azt fel éles körmivel?
S midőn már ellökött magától
S kétségbeesve állasz itt, mivel
A föld gyümölcsöt nem terem
S féreg pusztítja el az ősi fát,
Holott apád csodát beszélt
Az Édenkertnek túltermésiről -
Ő rád tekint és megszán tégedet!
S te elhiszen, hogy ez őszinteség?
Hogy ő valóban szánja sorsodat? -
A szikrát ő gyűjtötte meg agyadban,
Melyből a vad gyűlölet,
Melynek tüzeit csupán
Ábel halála tudta oltani!

S midőn a bűnre feltűzelt
S örömmel nézte tettetted -
Most küldi angyalát feléd:
„Káin javulj!” - kiáltja most neked!
Ha nem tett volna rosszá, úgy
Nem volna mért javulni most
S te mégis térdre hullasz és
Bocsánatot is esdesz tettetédért,
Amelyet ő követett el veled!
Ha nem sajnálnám megfosztani
A földet ily jelestől, mint te vagy:
Úgy elragadnálak magammal
S azt mondanám amott az alvilágon:
Ím hoztam néktek egy urat,
Akit imádni kéne mindeneknek
Hitványabb, gyávább mindeneknél
Valóban a pokolba való!

Káin

Csodálatos a gyűlölet, mi benned él!
S bár tetszik félszedséged én nekem,
De mégis éreztem, hogy rosszra visz
Az út, amelyen jársz
S amelyre elterelni kész vagy engemt!
Eloa, égi angyal, hozzád fordulok,
Követni foglak mindörökre, -
Előre hát, világítsd meg utam,
Mert érzem azt, hogy oda hív
Egy jobbik érzet - én
Uramnak hódolok!

forumcoop®

Kishegyes, Győzelem - Pobeda u. 11.
tel/fax (024) 730-368

Kis- és nagykereskedelem:

- irodai kellékek, - tanszerek

Szolgáltatások:

- szitanyomás, - könyvkötés, - fénymásolás,
- írógépszalagok felújítása

OBUČAR • CIPÉSZ
KELEMEN SÁNDOR

Kishegyes, Iparos u. sz. n.

- Lábbelik készítése és javítása

- Olcsó, pontos, gyors
szolgáltatás

225

A 226. iskolaév kezdődik az idén a kishegyesi iskolában. 1770. november 1-én lépték át először a faluban a diákok az oskola küszübét, hogy megkezdje *Námesztovszki József* első hegyesi tanító azt az oktató munkát, ami azóta is folyik. A tanító egyben a falu kántora is volt, de 1795-ben szétválasztották a két állást. Ekkor új szerződést kötnek, mégpedig magyar nyelvtűt a hegyesiek az akkori tanítóval, Farkas Jánossal. E jubileum alkalmából a következő számban részletet közlünk *Virág Gábor*: A kishegyesi római katolikus felekezeti iskola története című monográfiájából.

Képzett orvost Kishegyes 1827. február 22-én szerződtet először. Ezt megelőző időszakra nézve, csak feltételezéseink vannak a „graduált” gyógyítók személyét illetően.

Bartha Mátyás graduált seborvos contractusa

Szűkebb pátriánk Bácska betelepítése után még hosszú időnek kell eltelnie, hogy valamiképpen megszerveződhessen az egészségügyi ellátás. A vármegye sokrétű tevékenysége között feladata volt az is, hogy megszervezze a lakosság orvosi ellátását. Bármennyire is igyekezett ebben, sokszor képtelen volt eleget tenni, hiszen országszerte nagy hiány volt orvosokból. A kérdést úgy próbálta megoldani, hogy a vármegye élére megyei tisztiorvost állított. A megyei orvos a vármegye területének nagyságánál fogva képtelen volt az egyes esetek gyógyítására, munkája inkább az adminisztratív teendők végzésében merült ki: jelentéseket fogalmazott, esetleg járványok idején megszervezte a legegyszerűbb segélynyújtást. Jóval több segítséget várhatott a lakosság a járási körzeti orvosoktól. A XVIII. század végére már ezt a tisztet is megszervezhette Bács vármegye, hiszen a nagyszombati egyetemen 1769-ben megnyílt az orvosi kar, amit előbb Budára, majd Pestre telepítenek. Ezek voltak a hirurgusok, más szóval seborvosok.

A seborvos volt az, aki a rábizott körzetben alkalmoszerűen is felléphetett, gyógyíthatott. Kishegyesre vonatkozóan az első körzeti orvos - akinek nevét és tevékenységét részben ismerjük - *Carolus Mischel*, talán *Mihály Károly* hirurgus volt. Az 1795-iki pestisjárvány idején ő tevékenykedett Hegyes, Szeghegy, Feketehegy, Csantavér, Toja, Bajsa, Kula, Ó-és Újverbász, Temerin és Járek falvakban. Négy jelentést küldött a járványos megbetegedésről 1795 novemberében.

Még egy vonatkozásban szólni kell „Mischel sebb orvos úrról”, hiszen szerteágazó tevékenységet folytatott.

Czapik Mátyás hegyesi lakos 1794. november 27-én felpanaszolja a vármegyének, hogy Hegyes helység kétszeri

kéréme ellenére sem szabadította fel a közterhek fizetése alól, holott erre joga lenne, mert a község által „a Marha Betegség orvoslását tanulni, Distructuaris Vármegye sebb orvosához... Mischel sebb orvos Úrhoz küldtettem”.

Az 1795-iki pestisjárványról szóló jelentések között találunk olyanokat is, amelyeket *Carolus Mischel* helyettese *Babits József* hirurgus írt alá. A decemberi és az 1796-iki januári jelentéseket ő látja el kézjeggyével. Sokkal szorgalmasabb hivatalának ellátásában, mint felettse, hiszen a jelentések hátlapján feltünteteti a pestisben elhunytak nevét is. Innen ismerjük a hegyesi áldozatok nevét: *Kolonits János, Rácz Pál, Kurin Pál, Novák Imre, Erdélyi Györgyné, Lukáts Jakab, és Triznya Antal.*

Babits József áldásos tevékenysége *Cservenkához* kötődik, mert egy 1831-es dokumentum szerint őt „a község fizeti, de már öreg és ha házából elrendeltetik, a szükséges dajkállása fogyatkozásából áldozat lesz...” ennek ellenére még 1834-ben is él, sőt dolgozik, a himlő elleni védőoltást ő adja fel *Cservenkán.*

E jelentések után mintegy negyedszázadnyi úr következik. Csak 1821-ből van dokumentum, amelyben újra felbukkan egy orvos neve, aki Hegyesen himlő ellen oltott, ez pedig *Mayer Ferdinánd* oltóorvos, 1822-ben pedig *Jakoby János*. Oltóorvosként jelölik őket, de graduált (képzett) orvosok voltak, hiszen *Jakoby János* a telecskai járás körzeti orvosa az 1831-es kolerajárvány idején. Még 1835-ben is ezen a tisztségen dolgozik.

Az 1826-os esztendő fordulatot jelent Kishegyes egészségügyének történetében. Az év november 13-án megtartott megyegyűlésen szó volt - a felsőbbrendű rendeletére - az orvosi szolgálat megszervezéséről. A közgyűlés 3076. számú végzésében elrendeli,

hogy Hegyes, Szeghegy, Feketehegy és Bajsa községek előjárói kötelesek „egy graduált Seborvost tartani”.

A vármegyei közgyűlés megszabta a fizetését is: nyolcvan forint, tizenkét pozsonyi mérőkenyérnek való búza, két szekér szalma és szabad lakás. A *Contractus* szerint „ezen Terheknek viselése a tárgyalt helységekben lévő telkek számát nézve eképpen osztatott fel: Hegyes 24 Ft 40 kr, Szeghegy 12 Ft, Feketehegy 21 Fr 31 kr és Bajsa 21 Fr 25 krajcárt fog fizetni.”

Mivel a szalmának a többi helységekben való hozzátartása igen alkalmatlan lenne, ezért erről Hegyes gondoskodik, aminek következtében kevesebb búzával járult hozzá az orvos béréhez. Így a hegyesiek csak 2, a szeghegyiek 2 2/8, a feketehegyiek 3 3/8 és a bajsaiak 3 3/8 pozsonyi mérőbúzával adták az orvosnak.

A vármegye értékelése szerint Hegyes volt a legalkalmasabb az orvos székhelyére, ezért a falu vett egy házat, amelyet mindjárt tataroztatott, bekerített és vállalta a további karbantartását. A ház bérének fejében a három másik község 42 forintot fizetett Hegyesnek. A házbér összegét azonban csak az elkövetkező három évre határozták meg 42 forintban.

A *Contractus* - szerződést - négy azonos példányban állították ki, amelyeket aláírtak az érintett községek bírái, esküdtjei, és jegyzői. A hegyesiek szerződéspéldányát *Polákovits János* keltezte 1827. február 22-én ezért ezt a napot tekinthetjük az egészségügy intézményes kezdetének Kishegyesen. A négy község *Bartha Mátyás* óaradi születésű „graduált seborvossal” kötötte a *Contractust*, a szerződést. A seborvos áldásos tevékenységét haláláig, 1832. március 17-ig végzi Kishegyesen és három másik faluban. **Virág Gábor**

MONT-EL

Kisipari Magánvállalat

Kishegyes, Verbászi út 47. Telefon: 024/730-491

**Termékeink: födémgerendák
0,00-6,40 m-ig, nyílászárók feletti
gerendák, kéményelemek.**

Aranyeső áztatta tájon

Az értelem helytállása a nehéz időkben szembeötlőbb mint máskor és éppen ezért mindennél fontosabb egy közösség sorsának alakulása szempontjából. Az otthonukhoz és a szülőföldjükhez csökönyösen ragaszkodó emberek odafigyelnek ma minden tudományos, művelődési, irodalmi eseményre, amely azonosságtudatukban erősíti meg őket és a valahová való tartozás érzését táplálja bennük. A vajdasági magyarság egyik legrangosabb rendezvényének számító Csépe-nap ezen események közül való!

Idén szeptember 29-én találkozunk majd írók és olvasók Kishegyesen, hogy egy idillikus délutánon át kibeszélgethessék egymással magukat, s közben meghallgassák a neves budapesti akadémikus Czine Mihály, és az ugyancsak ismert újvidéki tanár Gerold László előadását, gyönyörködjenek a kishegyesi és feketicsi gyerekek kristálytisztá vers- és szövegmondásában, megtekintsék a 80. születésnapját ünneplő *Andruskó Károly* festményeinek és metszeteinek kiállítását...

Mindenkinek itt kell hát lennie ezeken a "szellemi bálokon" akit - éljen akármiféle határokon innen vagy túl - érdekel a vajdasági magyarság irodalma, szellemi élete, egyáltalán sorsa! Már a költő halálának esztendejében 1972. szeptember 23-án közönség elé állt Kishegyesen *Fehér Ferenc*, *Herceg János*, *Németh István* és *Urbán János*, akinek műveit *Karna Margit*, *Süveges Eta*, *Nagyellért János*, *Nagyellértné Kiss Júlia* és *Pataki László* színművészek adták elő.

Fehér Ferenc a következő évben meghirdette az Aranyeső Vers- és Prózamondó Versenyt. A krónikások lejegyezték sokat idézett mondatát: Csépe "verse a költői húség aranyesője". Ez áztatja azóta is e tájat, melyet *Bori Imre* tehetségtermelőnek nevezett egyik esszéjében, ekként töprengve: "Tanulmányozásra érdemes jelenségről van szó és fontos lenne vizsgálni is, milyen biológiai-társadalmi tényezők hatnak oda, hogy egy adott időszakban az írói - művészi tehetségek mintegy rajokban indulnak és lépnek fel, másutt pedig alig hallat magáról valaki is. Mi a közösségi életnek az a többlete, ami a tehetségek jelentkezésének a dinamikáját adja? - tesszük fel a kérdést anélkül, hogy válaszolni is tudnánk rá."

Az idén a kishegyesi születésű, majd Budapesten élő és ott elhunyt költő, *Dudás Kálmán* verseit

szavalják majd a versengő kisdíjakok, s róla, az ő opusáról tart előadást Czine Mihály. Ebben a faluban élt és alkotott egykor Gerold László anyja is: a drámaíró *Csillag Károly*. A könyvkiállításon pedig a helybeli parókia régi könyveit és a 27 kötetes *Németh István* alkotásait tekintheti meg az ünnepség közönsége.

A Kishegyesen folyó hagyományörző munka hatása 1972-től napjainkig jócskán érezhető a vajdasági könyvkiadók, folyóiratok, lapok, a rádió és a televízió tevékenységében. Nemcsak az emléknapok eseményeiről beszámoló tudósításokra, cikkekre, kommentárookra gondolunk itt, hanem a fenti fórumoknak arra a törekvésére is, hogy *Csépe Imre* írói hagyatékát hozzáférhetővé tegyék az olvasóközönség számára megjelentessék a munkásságát méltató tanulmányokat, életéről filmet készítsenek.

A múlt évek, mint homok a rajta átszivárgó vizet megszürték ezeket a törekvéseket. A nyomukban így születettek meg a tudományos igényű megszerkesztett válogatáskötetek, a tárgyilagos hangvételű dolgozatok. Ezek meglepő gyorsasággal alakították ki Csépe-képünket, olyan yira, hogy *Szeli István* akadémikust "utólagos vallomásának" megtételére készítették: "...nem mindig voltam igazságos iránta és művei iránt. Czine Mihály jogosan kérdőjelezte meg a Csépe-ről írt jegyzeteim tételeinek helytállóságát, hisz olyasmit kértem számon tőle, amit a vajdasági magyar irodalomban legkevésbé tőle kellett volna megkövetelni: a műgond, a szerkesztés tudományát, a nyelv és stílus-hajlékonyságát, a műalkotás poétikai szabályszerűségét. Ahelyett, hogy spontán képszerűségében, nyelvi eredetiségében, előadásának gyökeres kishegyesi fordulataiban találtam volna meg valóságos értékeit."

A sokak szerinti legemlékezetesebb rendezvény, az 1980. évi (szintén Czine Mihály sikeres szereplésével) is jelezte: sokszor elég egybefogni a rokon akarásokat, hogy a nyomukban sarjadó cselekvésekből igazi közös tett szülessen meg. Ennek lehetőségünk majd tanúi - a Vajdaságból, Magyarországról, sőt az egész világból érkező vendégekkel együtt - szeptember 29-én Kishegyesen a szokásosan 15 órakor kezdődő ünnepségen, amelyre a testvértelepülés, Békésszentandrás küldöttségét is odavárják a szervezők.

Csordás Mihály

Művészeti tábor

Szaryasról a Brunszvik Teréz Óvóképző Főiskolától meghívott kaptak a kishegyesiek, hogy vegyenek részt a Gyermektáncnéptánc Művészeti Szakmai Tábor munkájában szeptember 3-tól 8-ig. Részvételét jelezte *Szpa-sojevity Magdolna* tanár-nő, *Bognár Valéria* tanítónő, továbbá *Magó Jelena*, *Morel Etelka* és *Sipos Kalmár Edit* óvónő, valamint *Péter Mária* a kishegyesi Petőfi Sándor művelődési egyesület néptáncsoportjának művészeti vezetője. Látogatását jelentette a szintén kishegyesi illetőségű *Virág Gábor*, a topolyai gimnázium magyar nyelv és irodalom tanára, aki egyébként őstől a szabadkai óvóképző főiskolán is tanít. Ez a művészeti továbbképzés mindenképpen hozzájárul Kishegyes kulturális életének minőségi javításához.

Gyöngyösbokréta

Jövőre Kishegyesen tartják a vajdasági magyarság legnagyobb kulturális rendezvényét a Gyöngyösbokréta Néptánc Szemlét és a Durindó Citera-versenyt. A szervezési költségek azonban meghaladják a Helyi Közösség anyagi lehetőségeit, ezért támogatókat keresnek. Tekintettel az esemény fontosságára és jelentőségére bíznak, hogy a Magyarok Világszövetsége, a Határon Túli Magyarok Hivatala és más anyaországi szervezetek és alapítványok segítségével is számíthatnak, csakúgy a Szerbiai Művelődési valamint a Nemzetiségi és Kisebbségügyi Minisztérium támogatására. A Kishegyesi Helyi Közösség képviselő-testülete egyik elkövetkező ülésén kinevezi a rendezvény szervezőbizottságát, melynek még az idén el kell kezdenie a munkát, hogy az előkészületek idejében megtörténjenek.

Néptáncosaink Erdélyben

A sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium táncgyüttesének meghívására augusztus 8-ától 14-éig Erdélyben járt a művelődési egyesület táncsoportja. A 35 személyből álló csoport vendéglátóik kalauzolásával mintegy 1400 kilométert megtéve bebarangolta Erdély, illetve a Székelyföld nevezetesebb tájait.

Jártak a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumban, a borvizeiről híres Tusnádfürdőn. A Kelet-Kárpátokban felkapaszkodtak a bálványosi várhoz. Megcsodálták Erdély egyetlen vulkáni eredetű állóvizét a Szent Anna tavat. Voltak Szovátna híres üdülőhelyen, a parajdi sóvidéken és Farkaslakán, ahol lerót-

ták kegyeletüket *Tamási Áron* sírjánál, sőt a Tamási-émlékházban találkozhattak az író húgával, Erzsike néniel. Jártak Székelyudvarhelyen *Orbán Balázs* emlékművénél, a kézművességéről ismert csornátoni néprajzi múzeumban és Kézdivásárhelyen, a céhtörténeti múzeumban is. Ellátogattak a híres zárándokhelyre Csíksomlyóra, megmászták a Golgotát és jártak a Remeték Kolostoránál. Útjuk utolsó állomása a Gyilkostó és a békási szoros volt, s felkapaszkodtak a Gyergyói havasok legmagasabb csúcsára, a Cohárdra.

Ezzel az úttal néptáncosaink a Székely Mikó táncsoport tavalyi, kishegyesi látogatását vizsongozták.

P.R.

Szárnyalnak a hegyesi sportgalambászok

- Csak nagyon kevesen tudják, hogy a Kisállattenyésztők Egyesületén belül a díszgalamb szakosztály mellett röpgalambászzal is foglalkozunk, amely öt külön szakágra oszlik. Legeredményesebb a budapesti magasröptű keringősök szakosztálya. Számukra 15 országos, illetve klubversenyt rendezünk minden évadban. Az utóbbi két évben országos bajnok volt a klubunk, tavaly ehhez még társult egy vajdasági első helyezés és a fiatal galambok országos versenyének harmadik helye. Idén mind a hét klubversenyt megnyertük, sőt a kiskunhalasi testvérklub ellen mindhárom helyezést megkaparintottuk. Sajnos az országos viadalon technikai malőrök kísérték bennünket. A címvédés helyett így csak egy ötödik és hetedik helyre futotta az erőnkből.

Kevés sportág büszkélkedhet Kishegyesen országos versenyen elért első helyezéssel, olyanról meg nem is tudunk, hogy a szakági szövetséget Hegyesről irányítaná. Ifj. Kátai Sándor a helybeli Mezőgazdasági Birtok állategészségügyi technikus, az országos röpgalamb-szövetség elnöke vall a kishegyesi klub eredményeiről:

Tudni kell, hogy a röpverseny mindig "házhoz" megy, vagyis az illető tenyésztő(k) udvarában zajlik. Minden "versenyzőre" jut egy bíró, akik persze vidékiek. Kiröptetés után a 24 egyedből álló falka a tetők felett köröz 45 fokos szögben, amit nem szabad elhagyni. A 900-1000 méteres röpmagasság eléréséig minden levegőben töltött perc egy pont, 1000 méter fölött négy pont. Tűnőmagasság-

ban (ez már szabad szemmel nem látható) az elsőóra minden perce öt pont, a másodiké tíz, míg két órán felül 15 pont jár percenként. Budapesti magasröptűk esetében az alapkövetelmény öt órányi idő, ebből egy óra tűnőmagasságban, s a falkából legalább tizenégynek vissza kell térnie. Mindez persze jórészt az időjárás függvénye.

- Én a rokontenyésztés híve vagyok. Négy-öt évvel

ezelőtt három párból indultam, hat idegen galambot hoztam közéjük. Ezekből kereszteztem ki az országos bajnokságot nyert falkát. A jó tenyészgalamb a saját tulajdonságaitól jobbat képes átörökíteni az utódokra.

Közben a serlegekkel, versenytrófeákkal teli helyiségből kimegyünk a tágas galambház elé. Épp egy falka készül megülni a napi röptetés után.

- Egész embert kíván az ilyesmi: naponta legalább két-három óra intenzív munka van velük. Minden nap edzteni kell őket, egy-egy alkalommal hét-nyolc órát szállnak megállás nélkül, de nem ritka a tíz sem. Amennyit ad az ember a galambnak időben, fáradságban, annyit kap vissza eredményekben.

P.R.

ÉSZAK-BÁCSKAI LIGÁSOK A SAKKOZÓK

Az őszi idényre sakk-computer segíti felkészülést?

A hatvannégy mező kishegyesi rajongói az észak-bácskai sakkligában léptetik a figurákat. Anyagi helyzetét tekintve a klub évek óta - stílszerűen mondva - sakkban van, holott ez talán a legkisebb ráfordítást igénylő sportág. Hogy mennyiben változott mindez a felsőbb versenyosztályba jutással és milyenek a kilátások a bentmaradásra, arról Komáromi Sándor klubelnök nyilatkozik lapunknak:

- Az igazság az, hogy gyalázatosan rossz anyagi körülmények között csináltuk végig az elmúlt két idényt. Volt rá eset, hogy a mérkőzésre sem tudunk elutazni. Évek óta nem bírnak fiatalítani, de ha lenne is jelentkező, nem tudnánk megtartani őket, mert semmit sem nyújthatunk nekik. Akik foglalkoznának nevelőmunkával nem tehetik, mert dolgoznak. A klubhelységünk távol esik az iskolától és a központtól, a szülők nem szívesen engedik ide a gyerekeket. Egyezőval nehéz a helyzetünk, de hosszútávon mégis a fiatalításban látok kiutat.

- A 12 tagú észak-bácskai ligában a csapatok zöme komolyabb játékerőt képvisel a miénknél, ráadásul a tavaszi

idény részünkre nem a legjobban sikerült. Mégis azt gondolom, megvan az esélyünk a bentmaradásra. A Helyi Közösség közbenjárására megoldódnak a látatlan anyagi gondjaink. Rövidesen megkapjuk a pénzt egy komolyabb sakk-computer megvásárlására. Ez óriási előrelépés a játszmaelemzések, a megnyitások és egyáltalán a felkészülés tekintetében. Biztosra veszem, hogy ősze több eséllyel vesszük fel a versenyt a riválisainkkal.

- Pillanatnyilag 15 versenyzőnk van, mindannyian helybeliek. Úgy vagyunk vele, bármilyen fokozatban is játszunk, csak saját erőnkre támaszkodhatunk. Legfőbb feladatunk, hogy tömegesítsük a sakkot és ne csak versenyzési, hanem szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget is nyújtsunk az agytornát kedvelőknek. A jövőben is szívesen látunk bárkit itt a Bolmán utcában, vasárnap délelőtt 9-től és csütörtökön délután 6-tól. Azt gondolom, ha sikerül megszerveznünk a falu amatőr sakkbajnokságát, megoldjuk végre az utánpótlás-nevelés kérdését is, máris célt értünk.

Kívánjuk - úgy legyen!

P.R.

Újra a topolyai ligában

Az utóbbi évtizedek legnagyobb hegyesi fociünnepének 10. évfordulóján kénytelenek vagyunk keserű szájjal tudomásul venni: ősze ismét a legalacsonyabb versenyfokozatban játszanak a focistáink. A topolyai ligában.

Tíz éve diadalmenetben indult el az Egység a bácskai liga felé, s most ismét a mélypontra van. Pedig tavaly még nagy mellénnyel rajtoltak a szabadkai ligában. Egy csapatra való vidéki csillagot vásároltak. A beunfentesek 10-15 ezer márkáról beszéltek.

Hulló csillagok voltak. Aranylábú üdvöskéink mérkőzésről mérkőzésre leszerepeltek itthon és vidéken egyaránt. Megmérettek és könnyűnek találtattak. Most, hogy mindent a nulláról kell kezdeni, azt mondják, ezentúl csak hazai erőkre támaszkodunk. Most? Eddig kellett volna! És vajon meddig lesz úgy? Amíg nem lesz megint pénz? Vagy amíg fel nem csillan ismét a bejutás reménye?

Hát nem volt már ez is túl nagy ár, túl drága lecke? De legalább tanultunk volna belőle.

P.R.

Bajnokként tértek vissza

Magasabb versenyfokozatban az újjáalakult férfi kézilabda csapat

Nagy bravúrt hajtottak végre a kishegyesi Egység férfi kézilabdázói közel két évnyi kényszerszünet után úgyszólván végiggyalogoltak a zombori községi liga teljes mezőnyén. A hegyesi fiúk az elmúlt kiemelkedően legjobb együtteseként hódították el a bajnoki címet, jogot szerezve ezzel az észak-bácskai ligában való versenyzésre.

Ismeretes, a pénzügyi rendszer összeomlása és a vágtázó infláció idején, 1993-ban a klubkényszerűen szüneteltette mind a férfi, mind a női szakosztály munkáját. A tavalyi bajnoki nyitányra azonban Sipos Béla és Spasojevity Braniszláv a sportág két nagy elkötelezettje újjászervezte a klubot - igaz egyelőre csak a férficsapatot.

- A legnehezebb akadály ezúttal is a pénz volt, de

néhány helybeli védnök jóvoltából sikerült megteremteni az anyagi feltételeket - meséli Spasojevity Braniszláv.

- Mivel akkoriban Lovtyenácon sem élt már a klub néhány játékos átjött hozzánk és a mieinkkel együtt sikerült egy ütőképese csapatot összehozni. Többüknek az utolsó lehetőség volt ez...

A borovói és a dárdai csapattal megerősített tíztagú mezőnyben nem is találtak méltó ellenfélre. *Purucki, Sinka, Drakulovity, Újvári, Roganovity, Molnár R., Vusurovity, Nyírádi, Popivoda, Kollár, Tóth és Popovity Radovan* játékos-edző egyaránt kivették részüket a sikerből.

Tavasszal Kondoros és Gyula csapataival együtt Gyomaendrődön szerepeltek a Hármaskörös Kupa elnevezésű

Nyírádi Sándor, a csapat egyik erőssége

tornán és második helyezést értek el. Viszonzásul augusztus végén az Egység látja majd vendégül a gyomaiakat egy hasonló viadal erejéig. Addig azonban még hátravan a vezetőség újjászervezése. Többen is *dr. Deák Tiborra* számítanak, őt szeretnék a klub vezetésével megbízni. Szükség is lesz a szervezőképességére,

ugyanis aggasztó mértékben csökken a fiatalok érdeklődése e sportág iránt. Nem ártana szorosabban együttműködni az iskolával, hogy már ott, egészen fiatalon végezzenek egy bizonyos szelekciót.

Az új versenyfokozatban szeptember első vasárnapján kezdődnek a küzdelmek:

- Nagy reményeket nem fűzünk az észak-bácskai ligában való szerepléshez. Ismerve ugyan a csapat erejét, lennének esélyeink a bejutásra, de a Vajdasági ligához Kishegyesen nincsenek meg a játékfeltételek - vélekedik Spasojevity Braniszláv, majd hozzáteszi: - mindenesetre továbbra is igényeljük a közönség és a falu támogatását, az eddigi segítségért pedig köszönetet mondunk.

P.R.

Ági Shop

Kiskereskedelmi
Magánvállalat

Tul. Talpai Ágnes

Kishegyes 024/730-496

- gyermekkonfekció, gyermeklábbeli
- gyermekkozmetika
- babakocsi, járóka, etető és egyéb eszközök
- játékok
- különböző gyermek kellékek, gombok

gallery

Mohácsi Ágnes

Kishegyes
Telefon: 024/730-269

- művészi képek és kerámia
- festékek, lakkok, zománcok, pácok, ragasztók
- fonalak, cipzárok, cérnák, díszítoszalagok

Következő számunkban:

- Németh István írása szülőfalujáról
- Dr. Virág Gábor helytörténeti munkája az iskoláról
- Interjú Horváth Lászlóval, a Helyi Közösség településfejlesztési bizottságának elnökével
- Beszélgetés Brasnyó Ferenc plébános úrral a templom környékének rendezéséről és a temetők sorsáról
- Tudósítás a helybeli ifjúsági szervezet munkájáról
- R riportok vállalatokról és magánvállalkozásokról
- Sport hírek
- Gyermekoldal
- Anyakönyvi hírek

E szám munkatársai: Andruskó Károly, dr. Csordás Mihály, Fodor Pál, Sipos Béla, Péter Róbert, Tusup Szilávkó, Vigh Rudolf és dr. Virág Gábor **Szerkesztő a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő a bizottság vezetője. Kladdja:** a Reklime Stúdió. **Felelős kladdó:** Hornok Ernő. **Készült:** Gyomaendrődön a Gyomai Kner Nyomda Rt-ben. **Vezérlőgazdátó:** Papp Lajos. ISSN 1215-8623.

Megjelent a Gyomaendrődi Szóbeszéd különkiadásaként 1995 augusztusában.